

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3—K.
Vidéken: „ 9 „ „ 450 „

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Függetlenségi politika.

Írta: Dr. Gál Rezső.

Az ország lakossága mind élénkebb érdeklődéssel, sőt bizonyos fokú ideges türelmetlenséggel tekint a kormány korszakot alkotónak remélt működése elé. A kívánalmak, miket a négy évtizeden át tartott szolgálkú párturalom az utópiák világába száműzött, megvalósulást követelnek; az eszmék, miket a gyakorlati politika rideg következetességgel az elmélet szűkeségébe burkolt, a való élet napfényére törnek. A függetlenségi elvek, melyek uralkodnak a nemzet lelkében, uralkodni akarnak a kormányzó hatalomban is.

A közvéleménynek az az erélyes megnyilatkozása, melylyel a függetlenségi program érvényesítését követeli, könnyen megmagyarázható. — Hiszen ezért a programért, melynek bukása a magyar alkotmányosság halála lett volna, melynek győzelme alkotmányos életünket menté meg, egy hosszú, kínos tusa során százazrek tették kockára legfontosabb érdekeiket; százazrek lelkesedése, fáradozása, szenvedése és a golyóval, akasztófával fenyegetőző hatalommal szemben rendület-

len ellenállása hozta létre a mai helyzetet, melyben egy nagyobb részében függetlenségi elveket valló politikusokból álló egyesülés tartja kezében a kormányzat gyepöljét.

A multban szükség is volt a nagy mementóra, mely a hatalomnak állandóan elébe tartotta a dogmát, törvénybe iktatott alapelvét a magyar alkotmányosságának: hogy ez a nemzet szabad nemzet és semmiféle idegen hatalomnak alávetve nincsen.

Mi azonban, midőn a nemzet többségének hatalmasan megnyilatkozott akarata az ország sorsának intézését oly parlamentre és oly parlamentből kivált kormányra bízta, melyet saját bevallott elvei is a függetlenségi párt-program megvalósítására köteleznek: a folyton nógató türelmetlenség nem előre visz, hanem akadályul szolgál azon az uton, mely a független Magyarországhoz vezet.

Ez az ut pedig hosszú ut, rövidesen nem lehet megfutni.

A függetlenségi elveknek a lelkekben való győzedelme forradalmi győzelem volt. A korrupt párturalom által lebilincselve tartott nemzeti öntudat erejének hirtelen felszabadulása és rohamos érvényesülése hozta létre.

Azoknak az elveknek gyakorlati megvalósulása forradalmi uton nem követhető be, csakis hosszú időn át tartó, tervszerű, erős alkotó munka által.

Ezt az alkotó munkát kell a mai politikai többségnek és a mai kormánynak végeznie, ha nagy és történelmi jelentőségű hivatását be akarja tölteni.

Elő kell készíteni, erőssé kell tenni a nemzetet a nagy harcra, melyet nem verontó fegyverrel, hanem a kulturális és anyagi jóléthez rejlő erővel fogunk megküzdeni.

Egységessé kell tenni nemzetünket befelé, érzelmeik, érdekek és célok közösségének tudatától áthatott társadalmat kell teremteni, mely szilárdan ellenállhat minden idegen érdekhatásnak.

Létünkért évszázadokon át folytatott szakadatlan harcok szülte sötét elmaradottságból fel kell emelkedni a modern haladás villamfényes magaslataira.

Verejtékünkkel táplálkozó, vértünet emésztő sivár militarizmus helyébe meg kell teremteni az industrializmus társadalmát. Testet lelkét élő kaszárnyák helyében iskolák, kórházak és gyárak emelkedjenek, különben megöl-

Művész-karriér.

Írta: Erdélyi Nelly.

Itthon vannak a leányok? Kérdezte az öreg ember, amikor a nagy fáradtságtól kimerülten gyorsan, szinte lélekzetét vesztve felért a harmadik emeletre.

Az asszony az előszobában fogadta. Várta. Csöndesen a két ujját ajkára szorítva jelezte, hogy ne szóljon semmit, legalább itt ne, mert meghallják a gyerekek.

Az előszobából egy kis benyiló vezetett a lifthofra nyíló ablakkal. Afféle lomtár volt, amelyikre majd minden lányos háznál szükség volt, teletömve nagy szekrényekkel, kalap és másfajta kisebb-nagyobb dolgokkal. No meg egy földig érő, de már félig vak tükör is volt a szobában: itt élvezte az öreg butordarab jól kiérdemelt nyugalomát. Pihent.

Az asszony körülnézett a szobában, az ajtóhoz ment, megnézte, hogy jól be van csukva, aztán kiszabadította a szertheheverő ruha halmait közül a kis kabinetben lévő egyetlenegy széket és megkínálta üléssel a férjét.

Ülj le öregem, mondá aggódó szeretettel,

pihenj, fáradt vagy én szegény emberem; sokat dolgoztál ma; futottál! Végeztél legalább valamit?

A hatalmas termetű kővér ur még mindig erősen lélegzett. Aszmája kinezta. Izgalmai voltak, mennyit szaladgált, no meg ez a léposójárás. Mi lesz ebből, szökött végre szomorúan, mi lesz ennek a sok huzavónának a vége? Megmozdítottam minden követ; minden összeköttetésem a bankoknál, hitelegyleteknél, érvényesítettem kölcsönért, hogy csak ezeket az apró ügyeket rendezhessem; ezek az apró, szegénytelen tartozások, amiket nem tudok a jövedelemből ki egyenlíteni, ha ezt rendezni tudnám! — Meddő mindhiába. Könyörögtem morátiú mért a háziurnál; hisz már ösmer évek óta; az adott halasztást a jövő negyedig.

De hátha nincs pénzem, mit tegyek, hová menjek?

Az asszony könyves szemekkel állott mellette, megszokta már ezt az évek óta tartó küzdelmet a létért. Hogy dolgozik ez az öreg emberpár, hogy a három leány jövőjét biztosítsa! Hogy őrizték a külvilág előtt a külső jólét látszatát a három leány érdekében. Szépek voltak a leányok. Elra-

gadóan szépek. Külön-külön aranyos volt mindegyik.

Es ezek afféle vidám, gondtalan leányéletet éltek, minden segítsége nélkül a szülők nagy harcának gondjának.

Az öreg ember így kívánta ezt. Mig az apai házban vannak, amíg én élek, addig ne tudják legalább ők, hogy mi a gond, mi a nélkülözés.

Az asszony hűséges segítő társa volt a férjének. A leányok, a legidősebb sem volt még huszasztendős, rsgyógó álmokat szöttek a jövőről. — Ha a papának egy nagy üzlete sikerül, mindegyiknek 50000 frt hozománya lesz.

A legkisebb a zongorája mellől kiáltott oda a nénihez: „Az én pénzemek nektek adom; én művésznek leszek és ezeket tudvalevőleg nem a pénzükért szokás elvenni... Az öregasszony figyelt; aztán mikor meggyőződött, hogy senkisésem hallja őket, hal-kan, óvatosan beszélni kezdett: Ma délután is itt voltak számláival. A divatárusnétól, a fűszerestől, a mészárosától. — Csak fáért, szénért, hatvan forinttal tartozom. Ma egy becsló is volt itt. Alig tudtam visszatartani, hogy be ne nyisson a szalonba. A kicsi épp játszott és énekelt. A becsló egy ideig künn

Ruhafestő és tisztító

Frabéczy Antal

Debrecen, Széchenyi-u, 42.

gőz- és motor-üzem.

243-x-22

a három nagy ellenség: tudatlanság, tördővés, kivándorlás.

És végül meg kell erősíteni a minden ország támaszát, talpkövet, a tiszta erkölcsöt, melyet veszedelmesen meg-ingattak az új eszmék születésében vajudó zsvajos életnek erényt, szennyet magukkal sodró hullámai. „Mert — Eötvös mondja — egy tartós jövőnek épületét csak erkölcsi alapokon és tiszta kezekkel emelhetni fel.“

— Majd ha fel lesz építve az egységes, anyagi gondokban el nem merülő a szellem kincseiben dus magyar társadalom épülete, ha gyűlölködés, tudatlanság és éhező gyomrok sokasága nem áll ideális céljaink megvalósulásának útjába, ha a milliókat nemcsak a száraz röghöz való ragaszkodás, vagy az idegenbe távozás eszközeinek hiánya tartja egytűvé, hanem az a tudat tömöríti őket szerves egységgé, hogy a nagyvilágon a jogot és kenyeret adó hazán kívül nincs számukra hely: akkor önmagától beteljesedik a nagy cél, ennek a hazának minden idegen hatalomtól való függetlensége és eljövendő Hollós Mátyásnak idegen népektől uralt nagy magyar birodalma.

Ime, a függetlenségi politikának a multak hagyományaiából, a jelen szükségleteiből és a jövő reményeiből kimért útja. Hosszu út, nehéz út, de egyenes, mint a nyilvessző futása s biztos elvezet a végállomáshoz, hazánk függetlenségéhez.

Vidor Pál temetése

december 3.

A Népszínház előcsarnoka a kora reggeli órákban gyászpompát öltött. A színház erkélyére hatalmas fekete zászlókat vontak; az előcsarnokban pedig felállították Vidor Pál ravatálát. Az oszlopokat és a falakat fekete posztóval vonták be; a középső aj-

hallgatta velem, aztán megkérdezt, hogy valamely művészfélének van kiadva a szoba: olyan mesterien énekel ez a kis lány! Erős-ködött mindenáron, hogy ő megnézi a zongorát, megbecsüli és estére elviteli a házba tartásának fejében. — Mennyit könyörögtem neki, hogy ne most, ne a leányom előtt, hogy várjon estig, amíg az unam hazajön. Belenyugodott. És most öltöznék a lányok. A kicsi egy koncerten fog énekelni: az isteni . . .

Csengő tiszta hang, művészi ének töltötte be a kis szobát; az öreg ember kinyitotta a szomszéd szoba ajtaját és behunyott szemmel, percekre sok baját, gondját elfeledve, gyönyörködött az édes, ezüstfinom hang lágy, olvadékony olasz dalában: ez az ő kincse, a szemefénye, az ő édes kicsi szöke művészgyermek, egy szebb, egy ragyogó jövő záloga . . .

Bravó kicsi, nagyon szépen énekelte, hangzott a két idősebb leány hangja, aztán mint három égből földre szállott angyal, vele végiglebegtek az egész szép elegáns lakáson, végre rájuk találtak egy kis kamarában.

Az öreg pár ragyogó szemmel nézett utánuk és midőn az elegáns kétfogatu elhajtattott, felébredtek . . . És este profán kezé irgalmatlanul megragadták az elegáns ébenfa, gyöngyhézsorral kirakott zongorát és vitték ki a tégas kék szalomból és két sűrű öreg ember fájó szívvvel, ökölbe szorult kézzel nézett ki az ablakon, azon tépelődve, mit fog ehhez szólni a „kicsi“?

A mi háznak nagy szenzációja van. A harmadik emeletől a három csodaszép leány közül eltűnt a legkisebb. A ragyogó szemű szöke kisleány, akinek édes

tón nagy ezüstkereszt, előtte fekete emelvény, — itt állítják fel a ravatalt. Hajnalban, hat óra táján hozzák a koporsót. Oriási tömeg kíséri, Kinyilnak, a kapuk és néhány perc múlva szegény jó Vidor Pál ott nyugszik családásainak, reményeinek, dicsőségének és szenvedéseinek helyén, hűtlen szerelmesének karjaiba. A rendet díszbe öltözött rendőrök és tűzoltók tartják fenn.

A színház előtt nagy tömeg áll. A főváros közönsége osztozik a színház gyászában. Tíz órakor már virág és babérrdő borítja a fekete ércoporsót. Huszonnégy gyertya ég a ravatal körül, előtte két ezüst kandaló. A koporsón aranybetűkkel ez a felírás van kiverve:

Vidor Pál

a Népszínház igazgatója.

Élt hatvan évet, elhunyt: 1906. november 30.

A koporsón az özvegy gyöngyvirág csokra; felírása: A mi jó spánknak — Anyád és Potyikád; és Jászai Mari fehér kaméliákból font gyönyörű koszorúja, fehér szalagján ez a felírás: A becsület martírjának . . .

A koporsó előtt Vidor Pál tanuló asztalkáján kedvens szerepei: Madarász, Vörös sapka, Ingyenélők . . .

A komor, fekete falakkal és oszlopokkal éles ellentétet képeznek a koporsót övező koszorúk színes, illatos virágai. Az előcsarnok délre csupa babér és virág. A koszorúk halmaza veszi körül a ravatalt. A koszorúk közt, melyeknek száma meghaladja a háromszázat, ott láttuk a főváros író- és művészvilágának koszoruit, vidéki színházak, színházigazgatók koszoruit. Babérral és virággal hódolnak a művész emlékének, akinek a magyar színészet történetében a legjobbak közt van a helye.

Reggel kilenc órától délután két óráig állandóan nagy tömeg látogatta a ravatalt.

Tizenkét órakor talpig gyászban özvegy Vidor Pálné jelent meg a ravatalnál. Kiszéretében voltak fogadott leánya, Orbán Ilonka, Ferenczy Károly, Balázs Olga, Kornai Berta, és még több színésznő. Vidorné látni szerette volna halottját, de már nem lehetett megnézni, mert a koporsó már le volt öltözve. A szerencsétlen asszony, aki három nap alatt teljesen összeesett, már nem tud könnyet hullatni. A ravatalra térdelt és imádkozott.

dalát a nagy bérkaszánya lakói esténként az ablakot kitérve, mohó élvezettel hallgatták.

Ugy hozzá tartozott ez az estéli koncert a nap programjához. Máskor zavart, bántott, ha esti szürkületkor megnyílt a sok ablak és mi levegő helyett hat-nyolc elkinzolt zongorán szenvedtük végig az épp akkor divatos melódiákat.

És valahogy az egészen más volt.

Az üde, édes, végtelenül behízogó, ezüstcsengésű hang belopta magát mindnyájunk szeretetébe . . . Vártuk . . .

Ha tüzes magyar dalt, mélabus szomorut, ha divatos angol vagy francia dalokat csattogtat el a mi kis házi primadonnánk, dalának minden románcza az Istenáldott művészlélek megnyilvánulása volt.

Ha olykor lányosan sugár alakját, édes göndör, szöke fejét, nagy kacagó szürke szemét láttam, úgy éreztem, maga az ifjúság édes ragyogó varázsa kacag, sugárzik egész lényéből.

És egyszerre eltűnt.

Akkor éjjel mondták, amikor első nagy koncertjéről hazatért diadalittassal, az ünnepeletetéstől mámorosan, örömtől égő arccal rohant a szülőktől az ő jószágos tanító társához: a zongorához és . . . és: a kedves megszokott barát, a becézett hangszer helye üresen tátongott. A kislány egyetlen könyösepp, egy rossz szó nélkül, égő arccal, mardosó lelki fájdalommal kuporgott le az üres helyre: és első fényes diadala után még ahogy a koncertről érkezett: csipkés, habos fehér kontóscsón ébren virrasztotta át az éjszakát ott, ahol a zongorája állott.

A szegény Vidor temetésére sok ezer ember jött el. Az utcán tolongó nagy néptömeg között alig lehetett bejutni a Népszínház előcsarnokába. A vesztőbűben a résztvevők nagy tömegbe tolongott a virágos ravatal körül. Ember-ember hátán.

Nagy fehér kereszt a háttérben, körök körül lobogó kandalláberek és fehér gyertyák lángja vetett halovány sugarakat a pálmáktól és koszorúktól elborított koporsóra.

A testvérszínházak tagjai mind megjelentek, hogy bucsút mondjanak a szerszencsétlen direktornak és egykori művészturnak. Az író és művészvilág legelölkelőbb tagjai álltak körül a ravatalt. A ravataltól jobbra a Népszínház gyászba öltözött női tagjaitól körülvéve állott a zokogó özvegy és az elhunyt nevelt leánya.

Mélységes csend közepette kezdődött meg a gyászszerartás. Krizsán Mihály apátplébános vezetése alatt illasözveg papok imába fogtak. Mögöttük felhangzott az Opera énekkarának gyönyörű circum dederuntja. A felségesen borzalmas gyászima kórusát néha-néha egy felcsukló zokogás szakította félbe.

A beszentelés után Kacziány Géza dr. mondott könnyekig megható gyászbeszédet, majd a jobboldali lépcsőn felállított operett színházi egyesített énekkar énekelte el. Az utolsó akkordoknál megszólalt a Népszínház és Opera egyesített zenekara, mely „Rip van Vinkle“ bucsu-dalát adta elő. Ekkor a Népszínház gyászmagyarba öltözött férfi tagjai vállukra vették a koporsót és kivitték az utcára.

A koporsó a lépcsők elé ért. Ekkor Szirmai Imre a feket posztóval borított emelvényről bucsuzatá el a nagy utóvézt, a jó embert. Beszédét így végezte: Feloldunk — Elbocsáunk! — Várnak! — Tóth Ede, Csepreghy, Együd, Tamás, Eöry és Ti többi halhatatlanjai a nagy eszmének fogadjátok őt magatok közé! Erdemes rá! Egy emberöltőn keresztül ugyanazon nemes célt szolgált, hasonló nemes eszközökkel, míg egyetlen botlásáért a megsemmisüléssel fizetett. Az igazság szent nevében: Meuj! Nemes életteddel javára volál az emberiségnek és ez megszerezte számodra mindnyájunk kegyelmit! Isten veled! Emléked közöttünk marad, amíg csak emlékeztünk tart!

Szirmai beszédének utolsó részét már

Másnap eltűnt a kicsi.

Szegény öregek: keresték, kutatták, körözötték, elcsiratták az elveszett bájos gyermekét, aki elment daros fejjel az ő büséges hangszere után. Elkérült a házból aztán a család is.

Nem láttam őket évekig. Nem halottam felőlük semmit. Már-már csaknem elfelejtettem a kicsit.

Az őszön egy amerikai spanyol énekesnő óriási diadalt aratott az egyik színházukban.

Én is elmentem meghallgatni az amerikai csodát. Valóságos theatre parére volt. Ragyogó ünnepi est. Az ifjúság tombolt: és én az exotikus szépség káprázatos művészetében sok-sok ismerős vonást fedeztem fel; egész este töprengtem, mintha én már valahol láttam, vagy hallottam volna ezt a spanyol-csalogányt: vagy valakit, aki csodálatosan hasonlít rá.

Opera áriákat, műdalokat, tüzes spanyol és hamis francia schansonettát énekelte: csodálatosan tökéletes kiejtéssel. Majd Carmentából a legújabb szerzpéből „Ha nem szeretsz, úgy én szeretlek.“ csengett ajkáról az édes veszedelmes fenyegetés tisztán, édesen, magyarul és a szeme véstjósólán, mindent igéződen osillogott, kacagott. Diadal fényes, ragyogó volt. Ez a tomboló tetszés saaj, éljen, virágos közepette ott állott az ünnepelet művésznő, akinek kacagó tekintetéből felismertem — az én, ami kis szökevény dalosunkat — felismertem a — „kicsit“.

sokogva mondta és vele sirtak a színház tagjai, akik a koporsó körül állottak.

A beszéd után Rácz Laó zenekara a „Kitették a holtestet az udvarra...” kezdetű magyar népdalt játszotta. Ennek hangjaira, melyet illatos babékoszorúkkal és virágokkal borítottak el. A halottas kocsit négy koszorus kocsi követte, utána az özvegy és a családtagok kocsija, majd a résztvevők beláthatatlan kocsisora következett.

A gyászkozi oldalán Raskó, Pázmán, Némety, Géczy, Ujváry, Stefanidesz, Kalocsai, Pinter, Fekete karnagy, Deák Péter és Gömör, mind a Népszínház tagjai égő gyertyákat vittek. Az egész utvonalon megállottak a villamosok, oly óriási emberömegek lepte el az uttestet. Az utvonalon rendőrök nem voltak s a közönség annyira előszorult, hogy éppen csak annyi hely maradt, hogy a gyászkozi elvonul atott. A tömeg berontott a halottat kísérők soraiba. Óriási sikongás támadt, többen felbuktak és az özvegyet is csak úgy sikerült megvédeni a rettenetes tolongástól, hogy a hány fiatal színész erős sorfalat vont körülötte.

Az egész uton az egyesített zenekarok gyászdalai és a tolongó nép eszeveszett ordításai hangzottak. A sikongások rémesek voltak, mintha mindenki az életét féltette volna a rettenetes zürzavarban. A menet mégis rendben kiért a Kerepesi temetőbe anélkül, hogy komolyabb szerencsétlenség történt volna.

A temetést százezren nézték végig.

A nyitott sír előtt Fodor Oszkár dr. a Népszínház főtitkára, a színház nyugdíj-intézete nevében bucsuztatta a halottat Fodor beszéde után az énekkar Neszeda végbucuját énekelte, amíg a göröngyök hulltak a sírba. Mindenki dobott egy rögtön Vidor Pál sírjára.

Hat óra táján elhantolták, sírdombot emeltek és betűzték az egyszerű fakeresztet, rajta feketebetűs felirás: Itt nyugszik Vidor Pál, a Népszínház igazgatója, élt 60 évet. Nyugodjék békében!

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Kedd „Cserelányok” operette (A) bérlet.

Szerda „Allamtitkár” vigjáték Fenyvesi Emil a Vigszínház művészének első vendégfelléptével. (B) bérletben.

Csütörtök „Trilby” dráma Fenyvesi Emil második felléptével.

Péntek „A dolovai nábob leánya” színmű Fenyvesi Emil utolsó felléptével. (A) bérlet.

Szombat „Gésák” operette (B) bérlet.

Operette repris. A legnagyobb ambícióval tanulja a személyzet a legközelebb színe kerülő japán táncos operettet a „Gésák”-ot, melynek tarka táncai és fülbe mászó dallamos zenéje bizonytalán kedves fogadtatással fog találkozni a felelevenítés alkalmával. Az operette fő szereplői Zilahyné, Lónyai Piroska, Vida Ilona, Pólgár, Sarkadi Arkossy, Deésy, Bérczi, Szabó Gyula stb.

Fenyvessy Emil, a budapesti Vigszínház kiváló művésze holnap kezdi meg három estére tervezett vendégszereplését a debreceni színházban. A vendég művész első fellépte „Az allamtitkár” rendkívül hatásos vigjáték címszerepében lesz, az előadásban részt vesznek: Hahnel Aranka, Arday Ida, Békés, Deésy, Bérczi, Sarkadi, Szabó Gyula, stb. Csütörtökön a vendégművész második fellépte alkalmával színe kerülő a „Trilby” dráma, melyben Fenyvessy egyik leghíresebb szerepét, Svengálit játssza, utolsó fellépte alkalmával Herczeg Ferenc „Dolovai nábob leánya” színmű kerület előadására, melyben a vendég Tarján Gida főhadnagyot játssza, mind a három előadás rendes bérletben tartatik meg.

A „Vig özvegy” tanulással állandóan el van foglalva a színház énekes személyzete, a nagy sikert aratott operette az idei seison egyik legnagyobb slagerje lesz: az összes szerepeket a társulat első rendű tagjai játsszák.

HIREK.

Mindenkit érhet baleset.

A mai napon vettük és alább adjuk közre a debreceni mentőegyesület felhívását, amely városunk társadalmának minden rétegében bizonyára visszhangra talál.

A lelkes felhívás így hangzik: Közel két éve, hogy feladatunkká tettük a legszegény, legnemesebb emberi kötelességnek, az első segély nyújtásnak városunkban a mai humánus kor szellemében való megszervezését.

E célból ime másodszer fordulunk kérés szóval városunk nemes, minden szép és jóért lelkesedni tudó közönségéhez áldozatkészséggel.

Első ízben kibocsátott felhívásunkra, bár a közbejött szomorúan izgalmas időszak nem kedvezett ily nemes eszmék kultuszának; mégis oly szép számmal jelentkeztek, miszerint a mentőegyesületnek társadalmi uton való létesítését kimondhattuk.

A mentőegyesületet meg is alakítottuk, sőt rendelkezésre álló szűkös eszközökkel, úgy, ahogy lehetett, a mentési szolgálatot is megszerveztük.

Most, hogy a mentőegyesület alapszabályai kormányhatósági jóváhagyással leérkeztek, hogy a fellátott mentő intézményünk alig hat heti fennállása óta közel 70 esetben nyújtott első segélyt és eszközölt beteg szállítással az intézmény elodázhatlan sürgős szükségességét és a követett eljárását pedig már így is ez intézmény cél szerű, megfelelő voltát fenyesen igazolta: teljes bizalommal fordulhatunk ismét önmagunkhoz, kérve, sorakozzanak mentől tömegesebben zászlóink alá, segítve, ki mint tudja ez intézmény fentartását és fejlesztését, hogy felvirágoztassa mihamarább olyanná válhasson, amelyet a város jó hírneve megerősíten.

Alapszabályaink szerint: Alapító-tagja lehet a mentőegyesületnek, aki egyszerűenkorra legalább 50 koronát fizet; pártoló tagja lehet a mentőegyesületnek, aki 5 évre legalább 4 korona fizetésre kötelezi magát.

Működő tag lehet minden orvos vagy szigorló orvos, nemkülönben az első segélynyújtásban képesített egyén, akik természetesen szolgálataikat felajánlva, tagdíjat nem fizetnek, megjegyezvén, hogy a működő tagokul jelentkezők kiképzéséről is gondoskodni kívánunk, mely célra mentő-iskolát szerveztünk.

Amint igaz a mi jelmondatunk „mindenkit érhet baleset — úgy igaznak kell lenni ama feltevésünk- és reményünknek, — hogy nem lesz számot tevő tényezője társadalmunknak, aki felhívásunkra ezirányú kötelességét valamelyes formában teljesíteni nem igyekszik.

Midőn tehát ismételtlen a felebaráti szeretet és emberbaráti kötelesség nevében arra felkérjük, amaz óhajunknak is kifejezést kívánunk adni, vajha kinek e felhívásunk kezéhez jut, buzgó apostolává szegődnek e nemes eszmének, igyekezvén szűkebb körében mentől több hivatást szerezni és mentől több adományt gyűjteni; mert amily általánosan megnyitkozott az óhaj ily intézmény létesítését sürgetve: oly általános áldozatkészségnek kell nyilvánulni annak fentartása és fejlesztésére szükséges anyagi eszközök összehozásában.

A mentőegyesület igazgatósága csak így lesz képes mindama szép jó és hasznos tervet a közönség érdekében megvalósítani, melyeken teljes odaadással fáradozhatatlanul munkálkodni kötelességének ismeri.

Debrecen, 1906. november hó.

Weszprémy Zoltán, Dr. Burger Péter,
elnök. titkár.

— **Thaly Kálmán üdvözlése.** Thaly Kálmán országgyűlési képviselőhöz még ma is nagy számmal érkeznek az üdvözlő levelek és táviratok abból az alkalomból, hogy sikeres közbenjárására II. Rákóczy Ferenc fejedelem és bujdosó társainak hamvait hazaszállították. A mai napon a következő üdvözlések érkeztek Thaly Kálmánhoz: Győr vármegye törvényhatósága meleg hangú föliratban üdvözlötte Thaly Kálmánt. Kész örömmel ragadjuk meg az alkélmát, hogy méltóságodnak, mint a — Rákóczy kor — mély tudású történészének és fölfedőjének, a ki hosszas és fáradságos, nemes és hazafias munkája által a drága hamvak hazahozatalát lehetővé tette, ezen ügyben ki magasló érdemei jegyzőkönyvünkben megörökíttessenek. Arad szabad királyi város törvényhatósága is értesítette a mai napon Thaly Kálmánt, hogy legutóbbi közgyűlésén a Rákóczi hamvainak hazaszállítása alkalmából szerzett érdemei elismerésül a város díszpolgárává választotta. Üdvözlő táviratok érkeztek még Rimaszombatról, a gömörvármegyei községi és körjegyzők egyesületének közgyűléséből; Erzsébetfalváról az ottani függetlenségi kör Rákóczi ünnepéről; Székesfejervárról az államvasuti hivatalnokok és műszaki személyzet részéről.

— **Csokonai-ünnepély.** A Magyar Irodalmi Önképző Társulat december 8 án délután 5 órakor Csokonai Vitéz Mihály emlékeztére a főiskola dísztermében Csokonai-ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Tihanyi echóhoz. Férfikarra ártira Mácsai Sándor. Előadja a főiskolai énekkar. 2. Csokonai szól. Irta Oláh Gábor. Szavalja Gönczy Béla hittanhallgató. 3. Magyar nóták. Cimbalom szóló. Előadja Kádár Ilona urleány. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Biky Andor joghallgató, a Főiskolai Lapok szerkesztője. 5. A revolver. Humoros jelenet. Irta Mursi Károly. Előadja Szakács Iluska urleány, a debreceni színtársulat művésznője és Oláh Barna joghallgató. 6. A magánosság. Irta Csokonai V. Mihály. Szavalja Balla Bertalan joghallgató. 7. Földiekkel játszó... Férfikarra ártira Mácsai Sándor. Előadja a főiskolai énekkar.

— **Hajdumegye és a debreceni egyetem.** A debreceni ev. ref. egyetem ügyét felkarolja Hajdúvármegye közönsége is. A december 13 án tartandó közgyűlés elé Padrah Kálmán megyebizottsági tag terjedelmes megokolt indítványt terjeszt be, — amelyben javasolja, hogy Hajdumegye foglaljon állást a debreceni ref. egyetem mellett. Az indítvánnyal az állandó választmány szombati ülésén fog foglalkozni.

— **Egyháztanácsülés.** A debreceni ev. ref. egyház holnap, december 5 én, szerdán délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart, amelyen egyházi részről Kiss Albert, világi részről pedig Simonffy Imre elnököl. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. Jelentés arról, hogy f. évi nov. hó 18. napján tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve november hó 22. napján hitelesített. 2. Sarkadi Ferenc és Ujvári György behívott pópresbyterek feleketése. 3. A gazdasági bizottságban két, az árvaügyi és vasárnapügyi bizottságban egy-egy úres helynek betöltése. 4. Kassa város polgármesterének köszönete a II. Rákóczi Ferenc fejedelem lovasszobrának alapjára tett adományért. 5. Küldöttség javaslatai a következő presbyter választás alkalmára. 6. A főtiszt. egyházkerületi közgyűlés határozata a) a Teleki u. 77. sz. házastelek eladása, b) a Sárvári örökösök házastelkének megvételre tárgyában.

— **Ujságírók gyűlése.** A Magyar Ujságírók Országos Szövetsége december elsején este, élénken látogatott választmányi ülést tartott Zilahi Simon elnöklésével az

Otthon-körben, amelyen a választmány fővárosi és vidéki tagjai rendkívül nagy számban jelentek meg. A gyűlés legfontosabb tárgya a napilapok hétfői számának megszüntetése volt, mely kérdés már hosszabb idő óta foglalkoztatja a szövetséget. Legutóbb a Budapesti Könyv- és Könyomda-főnökök Egyesülete átirta a szövetséghez, amelynek alapján élénken megvitaták a kérdést, mely eszméserében résztvettek az elnökön kívül Bródy József, Schlésinger József, Hoffmann Sándor és Békásy Jenő (Debrecen), Dudás Adolf (Gyöngyös), Pető Lajos (Szabadka), Boros János (Arad) és Illés József titkár. A választmány a következő határozatot hozta: „A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége 1906 évi december elsején tartott választmányi ülésén a Budapesti Könyv- és Könyomda főnökök Egyesületének ez évi november 21-én kelt átiratára kimondja, hogy a hétfői lapok megszüntetését kívánatosnak tartván, állástfoglalásirányban a végleges megállapodást fontartja magának addig, a míg a kérdés pénzügyi és erkölcsi része a napilapok tulajdonosai között egyöntetű megállapodással lesz megoldható.” Zilahi Simon elnök jelentést tett a választmányról, hogy a szövetség alapszabályainak módosítása serényen foglalkoztatja a kiküldött bizottságot. A választmány elhatározta, hogy ezentúl rendszeresen havonta tart ülést. Ezek után Lenkei Zsigmond jegyző referált a folyó ügyekről, melyek során a választmány két új tagot vett föl.

Tanítók az ujságírókhoz. Az írók és ujságírók Otthon-körének elnöke Zsabiyáról a következő táviratot kapta: A titeli és zsabiyai tanítókörök mai napon megtartott üléséről fogadják méltóságod az összes ujságíróknak szánt üdvözlésüket és hálás köszönetüket a tanítók igazságos ügyének nemes pártfogásáért. Tisztelettel Vitte János és Dimitrevics Simon körü elnökök.

Terjed a kanyaró. A kanyaró-járvány napról-napra nagyobb mérvben terjed. Ezideig is már több iskolát zártak be a kanyaró járvány miatt, tegnap pedig több iskolának a bezárását rendelték el a polgármester a főorvos előterjesztésére. A kanyaró miatt ugyanis további intézkedésig a polgármester bezáratta az Ötvös- és Csonka-utcai elemi fiúiskolák I. osztályát.

Drágul a nyomtatvány. A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége értesíti a közönséget, hogy december 1-ével az országban életbe lépett az új munkás-árszabály, amely lényegesen emeli a munkabéreket. Ennek következtében elkerülhetetlen a nyomtatványok árának aránylagos emelése is az egész országban.

A budapesti ujságírók egyesületének közgyűlése. A budapesti ujságírók egyesülete ma délelőtti közgyűlést tartott, melynek legfőbb tárgya volt a tisztikar megújítása. A legmagasabb méltóságba az elnöki székbe Herceg Ferencet emelte az ujságírók bizalma; az illusztris író, aki illusztris ujságíró is egyszermind és emellett kiváló bajtárs, kitűnő kollega. Azt a beszédet, melylyel Herceg Ferenc székét elfoglalta, mint a Miatyánkot kellene betanítani a sajtó analfabéta rágalmazóival, akik divattá és előkelő szokássá emelték a sajtó becsmérlését. A lefolyt alkotmányküzdelmet éppen a sajtó ereje és hűsége döntötte elmondta Herceg Ferenc most mégis az történik, hogy a kiérdemelt erkölcsi diadal helyett azoktól kell a sajtókat gyalázást és üres rágalmazást eltűnnie, akik a sajtó kegyének köszönhetik, hogy egyáltalában vannak és szóhoz juthatnak. A koszorus író szavait ajánljuk a koszorutlan okvetetlenkedők figyelmébe! A gyűlésen Mezei Ernő,

mint az ujságírók egyik veteránja ismerő szép szavakban emlékezett meg Kaas Ivorról, az ujságírók másik veteránjáról, akit az egyesület közlekedéssel örökös tiszteletbeli taggá választott.

Hidegre fordul az idő, beköszöntenek a jouro, tea-estélyek; keressék fel tehát hölgyeim Mayer Jenő üzletét, ott legjobban szerezhetik be esemege szükségleteket. A cég mindennap jelentést fog tenni arról, hogy milyen esemege áru melyik napon érkezik meg. Így mindenkor figyelemmel kísérheted, mikor szerezheted be egyik, vagy másik esemege-áru frissen. Minden kedden és pénteken este friss virstli érkezik, ajánlatos egy nappal előre lefoglalni.

Debreceni gazdák a miniszternél. Tudvalevő, hogy a Gazdasági Egyletek Országos Szövetsége e hó 9-én a fővárosban nagygyűlést tart. Ebből az alkalomból monstre küldöttség járul a kormány tagjai elé és kéri fogják a kormánytól a sztrájk-törvény életbejuttatását, a szociális mozgalmak megszüntetését, a mezőgazdasági értékpévesítést, a mezőgazdasági értékpévesítést és a fedezetlen határidőzset elörlését. E küldöttségben a debreceni gazdák nagy számban vesznek részt.

Alapítvány a siketnémáknak. A siketnémák debreceni iskolájának nyolc növendékével Oláh Károly tanácsos, Gácsér József igazgató és Emmer Isván tanár Fehérgyarmaton előadást tartottak a siketnémák oktatásáról, majd a növendékek előhaladását mutatták be. A küldöttek lelkesen fogadták és a siketnémákkal elért eredmény valósággal elérkezéskor a hallgatóságot úgy, hogy ott nyomban 115 koronát gyűjtöttek össze a siketnéma iskola céljaira. Dálben a vendégek tiszteletére közebb volt, amelyen a város vezetői kijelentették, hogy Fehérgyarmat város állandó alapítványt fog tenni a siketnémák javára. Vasárnap a siketnémák iskolája Kabán tart előadást.

A Szent Erzsébet egyesület választmányi tagjai tegnap kezdték meg a már is szépen begyűlt, esinosabbnál esinosabb tárgyak értékelését és választották össze a valóban izléses és értékes nyereménytárgyakat a sorsoláshoz. Tényleg jól fog járnai, a kinek kedvez a szerencse és bármelyikét megnyeri a kiválasztott tárgyakat egy 20 filléres sorsjeggyel. A páholyjegyek, valamint sorsjegyek is kaphatók Csáthy Ferenc könyvkereskedésében, és Békés Lajos férfidivatüzletében. Egy páholyjegy egy délelőtre vagy délutánra 2 korona; természetesen e mellé a 20 filléres beléptidíjat is meg kell váltani, de még így is rendkívül olcsón jut bárki azon élvezethez, hogy a karácsonyi vásár által nyújtott tarka barka képet, élénk mozgalmat kényelmesen áttekinthesse. A buffet csoport is megállapodásra jutott a mindenféle teendőkkal és elrendezéssel. Anynyit előre is elárulhatunk, hogy kifogástalan gazdag és rendkívül olcsó buffet fog a közönség rendelkezésére állani. Az ételek és italok határozott árral vannak megjelölve. Szóval elmondhadjuk, hogy mindazok, kik karácsonyi ajándékaikat jutányosan, kellemesen, zeneszó mellett óhajtják bevásárolni, eemmisszre ne mulasszák el a karácsonyi vásárt megtekinteni, valamint azok se maradjanak otthon, kik a két ünnepnapot kedélyesen, csekély kiadással kívánják eltölteni. A kifogástalannal jó kiszolgálásról városunk legszebb asszonyai és leányai fognak gondoskodni a jótékony célra való tekintetből.

A felolvasó este jegyek máától fogva kaphatók Mihalovics Jenő gyógyszerárában. Oly nevek szerepelnek a műsor egyes számainak betöltésénél, hogy a szokott érdekesség ez estén is meg lesz, Zongoráznai fog Olemiczky Milka, monologot mond Motesiczky Stefi, felolvas Möriz Pál, énekel Szendrő Sándor, költeményeit felolvassa és hegedül Rácz Károly kíséretével ifj. dr. Szilágyi Imre.

A szervezeti szabályzat tárgyalása. A jog- és pénzügyi bizottság osztoritkón délután 3 órakor és folytatólagosan pénteken, szombaton délelőtti gyűlést tart, melyen folytatólag tárgyalják a szervezeti szabályzatról szóló javaslatot.

Névszerinti szavazások. Debrecen törvényhatósági bizottságának ez évi november hó 29-én és folytatva tartott rendszer közgyűlése határozata szerint, a f. hó 10-én tartandó bizottsági rendkívüli közgyűlésen névszerinti szavazás által hozandó határozat végett fog a városi tanács által előterjesztetni: 1. A Deák Ferenc utca 14. sz. Börnyász féle ház utáni 1 hold 922 négyszögöl ondódi szántóföld eladása (névszerinti szavazás harmad izben.) 2. Kossuth u. 14. sz. (Bészler-féle) ház és az ezzel határos Rickl féle kerti teleknek megvétele (névszerinti szavazás harmad izben.) 3. A Vársári András és társai tulajdonát képező és az új lovassági laktanya mellett elterülő mintegy 3600 négyszögöl földrész megvétele (névszerinti szavazás második izben.) 4. A Széchenyi u. 36. számú (Antal féle) házastelek megvétele (névszerinti szavazás második izben.) 5. A Fűvészkert-u. 5. és 7. számú (Bakos és Lisztes-féle) házastelek megvétele (névszerinti szavazás második izben.) 6. A József kir. herceg-u. 23. számú az izraelita hitközség tulajdonát képező házastelek megvétele (névszerinti szavazás második izben.) 7. A Piac-u. 26. számú házastelek megvétele (névszerinti szavazás első izben.)

Népszerű előadások Szoboszlón. Vasárnap alakult meg egy szűkebb körű társaság abból a célból, hogy Szoboszlón a tél folyamán népszerű ingyenes előadások által a tudományt és szakismereteket népszerűsítse. A társaság élén Szechy Miklós polgári iskolai igazgató áll. Az előadások dec. 9-én délután 3 órakor kezdődnek meg. Előadókul és felolvasókul a helyi intelligencia és szakemberek kéretek fel, kik örömet ígérték meg támogatásukat.

Eljegyzés. Markovits József kispátercei földbirtokos leányát, Ilonkát, eljegyezte Rose Dezső debreceni előnyösen ismert ékszerész. Az eljegyzéshez rokonok, jóismerősök és barátok őszinte szerencsekívánatai fűződnek.

Ismét záróra. A főkapitány rendeletet adott ki, amelybe a záróra szigorú betartását követeli. A vendéglők és kávéházak ellenőrzése a mai napon fog megkezdődni.

Öngyilkos asszony. Még a múlt hónap 25-én történt, hogy Szabó Sándor szoboszlói gazdálkodó neje, nagy adag marólugot ivott meg. A szerencsétlen asszony csak pár évvel ezelőtt ment férjhez, de férje brutális bánásmódját elviselni nem tudta. Az utóbbi időben gyakran emlegetett öngyilkosságot, de fenyegetéseit nem vették komolyan. November 25-én végre elkövette végzetes tettét. Súlyos belső sérüléseket szenvedett a bevett nagy adag méregtől. Hiába vették azonnali gondos ápolás alá, hiába rendelt számára az orvos ellenmérget, enyhítő orvosságokat, mert az asszony akaratán megtört minden igyekezetük. — Nem retent meg a halált megeőző kinoktól, az orvosságokat a helyet, hogy beveite volna, kiöntötte s ezért egy álló hétig ktlódott, míg végre a halál megváltotta szenvedéseitől. Eltemetését az ügyészség sürgönyileg engedte meg.

Régi polgármesterek arcképei. A tanács megbizta Rajzó Miklós jeles tehetségű festőművésznket, hogy a város régi polgármestereinek arcképeit fesse meg a tanácsterem számára. A művész már megkezdte a képek festését, de Pataki András és Poroszlay polgármesterek arcképeire se-hogy sem tudott még eddig ráakadni.

Katonai utóállitás. Holnap, holnapután és pénteken — december 5., 6. és 7. napjain — reggeli 8 órától katonai utóállitás lesz, amelyen a főszorozásról elmaradt újoncok állanak a mérték alá.

Az izr. iskolák segélye dolgában Oláh Károly kulturtanácsos megtalálta a helyes alapot, amely a két izr. iskola közötti surlódások kiegyenlíthetők lesznek. Épen ezért felhívta a két iskola felügyelő bizottságát, hogy új megbízással új küldötteket küldjenek, akikkel még e héten, de legkésőbb a jövő hét elején megkezdni a tárgyalásokat.

Kínai arató munkások. Megemlékeztünk arról, hogy a lelkesen izgalom által felbujtott munkásnép vonakodik az aratásra a szerződési megkötési. Hogy ennek mily szemérem követelményei lehetnek, bizonyítja egyik alföldi újság alábbi híradása. A gazdák körében általános a nézet, hogy a maradandó megoldást csak így fogják elérni. Az alföldi, a kivált a békésmegyei földbirtokosok a kínai kulik mellett maradnak. Behozataluk iránt már tárgyalnak is a „Cunard Line” hajóstársaság budapesti megbízottjával. A kulik zömét Amerikából hozzák. Azokról a területekről, ahol ezek a szegény páriák a szegény nyomorúságos bér mellett emberföltött munkát végeznek. Szállításuk díja hibetelenül olcsó. Részint úresen visszajövő hajók, részint kulik szállító közösköznek hoznak ezt az emberanyagot a kikötőbe. Eddigi megbeszélések szerint a vizen való szállításnak díja fejonként olcsóbbá kerül, mint a szárazföldi út. A kuliknak fizetendő napszám s a hazai munkások követelése közötti különbségnek azonban egyharmad része kiteszi már azt az összeget, melyet a szállításra fizetnek majd gazdáink. A megtakarítás tehát tekintélyes summára rug.

Eltörte a karját. Törő Imre Csapó-utcai vendégös neje tegnap délelőtt, miközben a pincekonyhába akart lemenni, oly szerencsétlenül bukott le, hogy balkarját eltörte. A szerencsétlenül járt vendéglősné iránt általános a részvét.

Eladta gazdája malacait. Szabó Balogh István debreceni lakos még november 26-án megbizta Szabó Sándor nevű hentesét, hogy 6 darab malacát hajtsa a bősziorményi vásárra s ott adja el. Szabó a 170 korona értékű malacokat 60 koronáért adta el a bősziorményi országúton egy Nagy Gábor nevű embernek. A kapott pénzzel jót mulatott, amórát pedig egy árokban akarta kialudni. Állítása szerint alvás közben ellopták tőle a malacok árát s ezért csavarogot néhány napig Debrecenben. Elfogták s gazdája intézkedéséig fogva is tartják.

Jurigát letartóztatják. A képviselőház mentelmi bizottsága felfüggesztette Juriga Nándor tót nemzetiségi képviselő mentelmi jogát laziítás és igazgatás miatt. A képviselőház holnap foglalkozik a tót képviselő ügyével. Ugyancsak holnap értesítik Juriga mentelmi jogának felfüggesztéséről a pozsonyi kir. ügyészséget, amely letartóztatja nemzetellenes, féktelen igazgatásai miatt Jurigát.

Aki bepanaszolja a férjét. Különös panasszal állított be tegnap Kovács Imréné a rendőrségre. Azt panaszolta el sirva a szegény, beteges asszony, hogy férje őt darván bántalmazza. Miután ezt tanúkkal és orvosi látlevéllel is igazolta a rendőrség a férj ellen megindította az eljárást.

Tetazett kérem a tegnap esti felolvasás?

— A felolvasással nem voltam valami nagyon elbűvölve, hanem az előadón lévő saion ruha, — barátom, — az fenol. enális, gyönyörű volt.

— Ne csodáld pajtás, annak minden ruhája ilyen fess, mert a Neumann M. cégnél veszi.

x Pénz szivar és cigaretta tárcák női kezű táskák és bőröndök Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám alatt a legolcsóbbak. 625-x-2.

x Hova menjünk színház után? A Márkus Jenő téli-kerti éttermébe, a hol színházi előadás után is frissen csapolt Koronásort talál a közönség. Minden igényeket kielégítő vacsorát, választékos étlapot, ingyen csemegék a kirakatban láthatók. Naponta zeneestélyek Kiss Béla és Veres Tóni zene-kara által. (611-10-8.)

x Szép jó és olcsó ez a jelszó Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. 608 x-3

x A legjobb formájú férfi kalapok kendők 4-6 koronáért legizlésebb selyem nyakkendő már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

x Ezüst sarkantyúk! gyönyörű szép kivitelben, mesés díszítésben, kaphatók Szőke Dániel arany és ezüst művesnél. Állandóan 12 pár készletben. Üzleti helyiség Csapó utca 30. Deák ház. 627-10-1.

TÁVIRATOK

Vilmos császár és az Andrássy szobor.

Budapest, december 4. Vilmos német császár megemlékezvén a magyar nemzet vasárnapi Andrássy ünnepéről, a következő szívélyes hangú táviratot küldte királyunknak:

Ö császári és apostoli királyi felségének
Budapest.

Magyarország nagy fiának és a kiváló államférfiának, Andrássy Gyula grófnak emelt emlékmű ünnepélyes leleplezéséhez, akinek neve oly szorosán van összefűzve szövetségünk alapításával, baráti érzéssel küldöm Neked legszívesebb üdvözlőmet.

Vilmos.

A király hasonló melegségű táviratban válaszol, és semmi kétség benne, a két távirat közvetlen hangja, a szövetséges viszony erejének és tartóságának bizonyítéka. A diplomáciai világban, melynek székhelye most Budapest, már tegnap ismeretes volt a két uralkodó távirat váltása és mindenki kedvező véleményt fűzött hozzá. Nem tartják valószínűtlennek, hogy az olasz király sem mulasztja el az alkalmat a szövetséghez való ragaszkodásának a kifejezéséhez.

A külügyminiszter Olaszországban.

Budapest, december 4. Aehrenthal a delegáció ülésének befejezése után Rómába utazik, ahol bemutatkozik Viktor Emánuel királyoknak és tanácskozik Tittoni külügyminiszterrel.

A delegációk hadügyi albizottságának ülése.

Budapest, december 4. A magyar delegáció hadügyi albizottsága tegnap délután ülést tartott, a melyen az 1907. évi hadügyi költségvetés tárgyalását megkezdte. Az ülést Bathány Tivadar gróf nyitotta meg és Okolicsányi László előadó ismertette a költségvetést. Utána nyomban felszólalt Schönisch, az új hadügyminiszter. Az általános expozé előterjesztését mellőzte, csak annyit mondott, hogy általában törekedni fog a katonai kérdéseket úgy intézni, hogy katonai téren is teljes legyen a béke. Kijelentette, hogy változásokat egyelőre nem tervez. Ezek a jövő kérdései, melyeket igyekezni fog úgy megoldani, hogy ne járjanak nagy anyagi megterheléssel a nemzetre. A hadügyi költségvetést különben vita nélkül elfogadták. Nagyobb vita csak a katonai szállítások ügyénél volt, melyről igen hosszasan tanácskoztak. Szóvá tették még, hogy a hadügyminiszter németül beszélt, amit csaknem egyhangulag kifogásoltak.

Aehrenthal expozéja.

Budapest, december 4. Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága ma délután ülést tart, melyen báró Aehrenthal külügyminiszter elmondja külügyi expozéját.

LAPZARTAKOR.

Koronaórtválasztó országgyűlés.

Budapest, dec. 4. A mai koronaórtválasztásra a képviselőház főbejáratán gyülekeztek a képviselők és a főrendek valamennyien díszmagyarban, a katonai és papi méltóságok pedig teljes díszben.

A kupolacsarnokban emelvény állott az elnökök és jegyzők részére. A képviselőház részéről elnök volt Justh Gyula, jegyző Toroczkay Miklós gróf, a főrendház részéről elnök Dasseffy Arisztid gróf, jegyző Vigyázó Ferenc gróf. Az emelvény mellett a kormány tagjai foglaltak helyet. Ugy a főrendek, mint a képviselők a közös ülés alatt állottak. A karzatokon fényes hölgyközönség volt jelen.

Egynegyed tizenegy órakor nyitotta meg a koronaórtválasztó országgyűlés Dasseffy elnök bejelentvén, hogy Radvánszky báró halálával megüresedett koronaórti méltóságot be kell tölteni.

Justh elnök jelenti, hogy legkegyelmesebb királyi kézirat érkezett, amely elrendeli a koronaórtválasztást az ajánlottak közül.

Toroczkay jegyző felolvassa a királyi kéziratot, amely elrendeli a választást a négy koronaórt-jelölt közül. A király jelöltjei: Wesselényi Miklós báró, Semsey Andor báró, Prónay Dezső báró és Hadik-Barkóczy Eadre gróf.

Justh Gyula elnök kijelenti, hogy a királyi kéziratot az országgyűlés hódolattal veszi tudomásul, majd az ülést felfüggeszti.

Szünet után Justh Gyula kéri az együttes ülés tagjait, főrendeket és képviselőket, hogy a koronaórti méltóságra azt válasszák meg, akit arra legméltóbbnak találják.

A országgyűlés tagjai egyhangú lelkesedéssel, közfelkiáltással Wesselényi Miklós bárót választották meg a koronaórti méltóságra.

Justh Gyula kihirdeti az egyhangú választás eredményét, s kéri Wekerle miniszterelnököt, hogy azt a királlyal tudassa és a választásra a király azonnali mentesítését kérje.

Vigyázó József jegyző felolvassa a jegyzőkönyvet, amelyet hitelesítés után átadnak a miniszterelnöknek.

Az elnök azután az országgyűlést egy órára felfüggeszti.

A felfüggesztés után Wekerle nyomban a várba hajtattott, ahol a király azonnal fogadta és a koronaórtválasztást szentesítette.

Egy órakor ismét megnyitotta az országgyűlést Justh elnök és jelenti, hogy a király a választást szentesítette. — Az erről szóló kéziratot Toroczkay jegyző olvasta fel.

Ekkor lép be a terembe Wesselényi Miklós báró, akit zajos ovációkban részécsitének.

Justh elnök felfüggeszti az ülést.

Szünet alatt azonban gratulálnak az új koronaórtnek a főrendek és a képviselők, majd két órakor Justh Gyula újra megnyitotta az ülést.

Wesselényi Miklós báró letette a koronaórti esküt, amelynek szövegét Vigyázó Ferenc gróf olvasta fel. Azután meleg, őszinte szavakkal mond megválasztásáért kö-

szönetet az új koronaőr, akit Justh Gyula üdvözöl.

A koronaőrt választó országgyűlés fél három órákor ért véget.

Ki lesz a Népszínház igazgatója.

Budapest, december 4. Beavatott körökből terjedt el az a hír, hogy szegény Vidor Pál örökebe Ditrói Mór a Vígyszínház igazgatója lép. Más oldalról azt beszélnek, hogy a Népszínházat Vidor özvegyének adják ki.

Kitüntetett bíró.

Budapest, december 4. A király Kovács Antal kuriai bírónak nyugalmában vonulása alkalmával a Lipóttrend nagykeresztjét adományozta.

A Hosztalek-ügy.

Budapest, december 4. A Hosztalek-Harkányi megveretése dolgában e hó 13-án lesz az újabb tárgyalás, amelyre tanúként Petrán Sárít is megidézték.

Közgazdaság.

A boritaladó eltörlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által megindított akció a boritaladónak teljes eltörlése vagy legalább is lényeges leszállítása érdekében mind nagyobb hullámokat ver. Mint ismeretes, M. Sz. O. E. ebben már négy év óta küzd és újabban ismét erőteljes működésére szólította fel az összes gazdasági és szőlészeti egyesületeket, kereskedelmi és iparkamarákat, vendéglős-társulatokat stb. A kiadott jelszóra az első visszhangot a gyöngyösi kereskedelmi kamara adta mely nov. 20-án tartott ülésén a M. Sz. O. E. átiratát pártolólágot vette tudomásul. Uána a budapesti és a miskolci kamara foglalkozott az ügygel és az is magáévá tette a M. Sz. O. E. által képviselt álláspontot. Ugyancsak tárgyalta a Magyar Szőlősgazdák Egyesületének átiratát már a soproni kereskedelmi és iparkamara is, mely azonban, mielőtt határozott állást foglalt volna ez ügyben ankétet kíván összehívni. A gazdasági és szőlészeti egyesületek, melyek támogatására első sorban számított a M. Sz. O. E., nem sietnek vélemény adással, aminek oka abban rejlik, hogy ezek az egyetlek már évekket ezelőtt is foglalkoztak a boritaladó kérdésével, mikor az Országos Magyar Gazdasági Egyesület indította meg az akciót. Eddig csak a Sárosmegyei Gazdasági Egyesület nyilatkozott. A debreceni és a hajdumegyei gazdasági egyetlek a közel jövőben foglalkoznak a boritaladó eltörlésének kérdésével.

Gabonatözsde. Az üzlet nyugodtan és egy csekélységgel a szombati zárlat jegyzésén átul indult meg, a forgalom folyamán, amely különben is igen csekély, vontatott és nehézkes volt, kedvellen hangulat mellett mérsékelten ingadoztak az árfolyamok. Az áprilisi buza 14.88 koronán indult, előbb 14.92-re javult, aztán 14.86-ig ment vissza, majd megint 14.90 koronára javult, és délen 14.88 koronán zárult. Az októberi buza 15.48 koronán indult, kezdetben 15.50 koronán is köttetett és zárlatkor 15.48 koronán maradt. Az áprilisi rozs 13.26 koronán indulva, 13.28-ra javult és délen is így zárult. Az áprilisi zab 15.16 koronán indult, előbb 15.10-re gyöngült, később 15.20-ig emelkedett, de újra 15.08-ig ment vissza, és a déli tözsde zárlatkor 15.12 koronán maradt. A májusi tengeri 10.50 koronás kezdő ár.

folyama lassan 15.54 javult, aztán 15.50-ig morzsolódott le és dében így is zárult.

Kőbányai sertés piac december 14 én. Öreg nehéz (páronkint 320 kilogramon felül 121-123 fillérig, fiatal közép (páronkint 251-320 kgr.) 123-124 fillérig, könnyű páronkint 250 kgr.) 125-26 fillérig. Sertéslelészám: 1906. december 8-dik napján volt készlet 25766 darab sertés, 3-án felhajtott 50 darab sertés, 3-án elszállított 963 darab sertés, 4 napjára marad készlet 24853 darab sertés. A hizott sertés üzletirányzata kissé kellemesebb.

Városi Színház.

Bérlet 54. sz. (A) Bérlet 54. sz. (A)

Debrecen, kedd 1906. évi december hó 4-én:

A cserelányok.

Operette 3 felvonásban. Irta: Maurice Ordonneau, fordította: Mérei Adolf, zenéjét szerzette: Justin Clerice. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Jonathán Jakson — — — Polgár S.
Tom Jakson — — — Arkosi V.
Arabella, Jonathán leánya — Fóthi Frida.
Virginie, Tom leánya — — Radó Anna.
Frederic, tengerész hadnagy Ternyei Lajos
Felicien, hadnagy a vadászoknál Magasházi J.
A kapitány — — — — Deésy Álfréd

Holnap, szerdán, december hó 5-én:

FENYVESI EMIL a Vígyszínház művészenek első fellépje:

Az államtitkár ur.

Vigjáték 3 felvonásban.

Célszerű ujtás! Didékiek részére!

A magyar-, német-, francia- és angol irodalom legújabb termékeit mindenki kölcsönképpen postán megkaphatja.

Kérjen még ma ismerttetést.

Modern könyvtár.

Könyv kölcsönző Vállalat.

544-6-2.

Budapest,

VI., Király-utca 70.

1255/1906. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

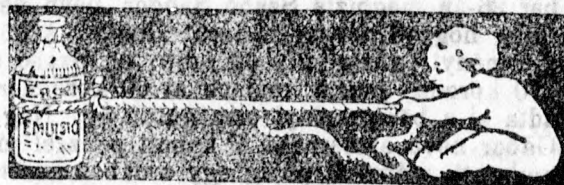
A debreceni kir. jbiróságnak V. 1447/2 1908. számú végzése folytán közhirre tétetik, miszerint Szatmári Leszkay Miklós és Józsa Sándor mártonfalvai lakosoktól 300 kor. — fill. tőke, ennek 1906 évi május hó 20 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 113 kor. 94 fill. perköltség erejéig 1906 évi július hó 14 én bíróilag le és felül foglalt és 1238 koronára becsült butorok, lovak sertések gabona és egyéb ingóságok 1906 évi december hó 5-én délelőt 8¹/₂ órákor kezdetét vendő és mártonfalván végrehajtást szenvedettek lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtyöbbség ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1906. évi nov. hó 8-án.

633-1-1.

Bódogh Za.

birói kiküldött.

Vigyázn ezen bejegyzett védjegyre!

Az egészség védbástyája a jó táplálkozás.

Sorvasztó betegségben szenvedő, erőben testsúlyban viszsamaradt, vagy fogyatkozó egyéneknek igen fontos az a tudat hogy az

EGGER-EMULSIÓBAN

oly szerrel rendelkeznek, mely teljes mértékben képes pótolni testalkatuk és egészségük hiányait és helyreállítani az elvesztett erőt. Kérjük a t. c. orvos urakat és közönséget tüzésesen E G G E R-féle készítményt követelni.

A NÁDOR-GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-kö-ut 17.

bárkinek küld egy ingyenes próbát 30 fillér előzetes beküldés ellenében, (csomagolás és portóért.

Egy eredeti nagy üveg EGGER-EMULSIÓ 2 korona.

Kapható Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál Steiner Manó, Koczián Dezső, Mihálovits Jenő Muraközy László, Rádakovits Géza, Grósz Nagy Ferencz, Szilicz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerészeknél. 492-10-2.

Karácsonyi vásár.

A legújabb modern arany és ezüst brilláns ékszerek

alkalmi tárgyak.

Férfi női finom zsebórák legolcsóbban beszerezhetők

a már 21 év óta fennálló és megbízható

Kostya János

ékszer-üzletében, Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz. a ref. kistemplom mellett.

Javításokat, megrendeléseket a legolcsóbb árért pontosan készítem

Lelkiismeretes kiszolgálás.

Kérem a n. é. közönség b. pártfogását. — Tisztelettel

634-10-1.

Kostya János.

SZABÓ LAJOS FIAI CÉG
DEBRECEN.

Ajánlja dusanfelszerelt raktárát, hol
Szőnyegek, csipke és szövet függönyök, applikált stórok.
Ágy és asztalterítők, flanel takarók
Besztercebányai pokrások.
Paplanok, matrácok.
Kész női és férfi fehérneműk.
Menyasszonyi kelengyék
jutányos szabott áron beszerezhetők

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot fűntetik fel.
482-x-47

Karácsonyi kívánság.

Fiatal, csinos özegety **70.000** korona
vagyonnal, férjhez menni óhajt szeretetreméltó férjhez. Közvetítők kizárva.
Nem névtelen ajánlatok „Ideál”, „Berlin”
7° alá küldendők. 596 13 1

Harmat-Créme

arc szépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem ómot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle széplőt, májfoltot, pattanást, bőrraítást, (mitesser) s bőrbajokat, Kisimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehéré, simává üdvössé teszi. — Legjobb övszer a szél és a nap befolyása ellen az arora. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. — Hatásagyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 korona.

Készítője és főraktár

MIHALOVITS JENŐ gyógytára

Debrecen, Főpiac 31. városházzal szemben.
597-10-1

Hirdetés

A debreceni ev. ref Collegium tulajdonához tartozó Széchényi-u. 27. sorsz. a. házastelek az 1907. évi május 1-től hat évre terjedő időre a Collegium háznagyi hivatalában **folyó hó 12-én délután 3 órakor** megtartandó árverésen bérbe adatik. Kikiáltási ár 1400. korona egy évi bérösszeg, melynek 10%-a az árverés kezdetén bánatpénzül leteendő.

Debrecen, 1905. dec. 3.

Márk Endre,
Coll. ügyész.

681-1-1.

Gyárosok kereskedők,
iparosok részére azük-
sleges kisék előállítását
elvégeztetjük

Hajnal Gyula

Debrecen, Piac-u. 9
A kisék nyomó képe-
ségéért jótállás vállal-
tatjuk. — Telefon 412.

Storm-Slipper! Hó-cipő!

Figyeljen erre a

védjegyre.

sak a „Boston Rubber Shoe Company” cégől — Bos'onból — véve könnyűek, divatosak és tartósak.

Kaphatók: Debrecenben Kálnai Lipót, Főke e Jakab, Fried Henrik, Schvartz B. utód. és Fenyő Sándor urak üzletében.

Főraktár Ausztria — Magyarország részére

Wellisch, Frankl & Co.

Wien, I, Fleischmarkt 12-14.

601-6-1.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros Fritz Schulz jun részv. társ. Lipcse és Eger

Ó csász. és Apost. kir. Felsőlegények legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.389 nyereseményt tartalmaz készpénzben 512.880 korona összegben.

A főnyeresemény **200.000** koronára rug.

A nyeresemények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A húzás visszavonhatatlanul 1906. december 20 án fog megtartatni.

568-6-2.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtstrasse 7 sz. a, továbbá a lottógyűjtőkben, dohányüzletekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Őszi és Téli
Kostüm szövetek

gyönyörű szép kivitelben

frt. 1.45

Bosznay J. és Társa

divatruházában, 294-x-118

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Oh jaj!

Megfojt ez az át-
hozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásúak.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és
kötő izüek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nador” gyógyszerár

BUDAPEST,

VI, Váci-körút 17.

Eljen!

EGGER mellpasztilla csaka-
mar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, Steiner Manó
Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz
Nagy Ferencz, Szilicz Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Lévélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

A próba hirdetések előre fizetendők.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jó forgalmu hentes és mészáros üzlet; teljes felszereléssel bérbe kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő község már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Gyors privát kölcsön

100.000 korona áll rendelkezésemre melyet igénybe vehetnek; Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hitelképes egyének. Budapesti és Bécsi bank képviselői amortizációs kölcsönökre. Utólagos díjazás. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Fejnyő L. S. Simonfi u. 19.

Mindenféle

nyomatványokhoz és hirdetésekhez szükséges klischéket készít Hajnal Gyula Debrecen Piac u. 9. s. Telefon szám 412

Népdalokat

zongorán, cigányos modorban jutányos árért tanít intelligens urleány. Cím a kiadóhivatalban.

Egy használt

de jókarban levő uri gyermekoosi jutányos áron megvételre kerestetik. Ajánlatokat kérek a lap kiadóhivatalába.

Butorozott szobát

Piac-utca közelében azonnalra keresek. Címem a kiadón.

Csakvs valódi „Verge“

egészségi papirból készült nicotin mentes cigaretták hüvelyeket használjunk, egydéli főnaktár a Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert u. 14. 100 db. „Tiszti“ hüvely 10. „Rákóczy“ 12. „Ambre“ 12. „King“ 8. „Progress“ 10. „Riz Abadi“ 14. „Jogot“ hüvely 12. Anti nicotin fadóhozba 18. 250 drb. Anti nicotin fadóhozba 0. töltő 6 krajcár 622-15-1

Egy fiatal

törekvő ke eskedő segéd ki rőtös rövidaru és divatátu szakmákat érti, szolid vizetével alkalmazható keres. Cím a kiadó hivatalban.

Könyv szekrényt

keresek megvételre. Cím a kiadó hivatalban.

Ajánlott

levelekhez szükséges postakönyv féláron kapható a kiadó hivatalban.

Mielőtt karácsonyi

ujévi s bármely alkalmi ajándékot vásárolna bárki is el ne mulassza megtekinteni a Harmathy Pál könyvkereskedését Fűvészkert u. 14. hol még soha nem létezett leszállított árak mellett, óriási könyvvásár van. — Karácsonyi, ujévi s minden alkalomra, új állapotban lévő ajándék könyvek, isoltárak, imakönyvek, gyermek mese, képes és ifjúsági könyvek, emlék, levelezőlap és bélyeg albumok, fényes díszkötésbe soha nem létezett árleszállítással szerezhetők be. Könyvjegyzék ingyen. 624-15-1

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

a FOLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes szikosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crême, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higanyi ólomot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudot K 1.20, — Margit-fogpop 1 K. — Arcviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen** gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszertárakban.

Meglepő ajándékok !!

Karácsonyi vásár !!

ROSE

DEZSŐ

ÉKSZER ÁRU HÁZA,

Debrecen, Piac utca 55. szám

Hungária kávéház mellett.

Gyűrű, függő különlegességek !

688-15 8

Cs. és kir. udvari szállító

NEUMANN

az ország legnagyobb és legrégebb férfi-, fiu- és leányka-ruhák telepe.

Készen és mérték után.

Iskolát látogatók legalkalmasabb bevásárlási forrása.

Minden idényben két hónappal előzi meg a Budapesten és külföldön megjelenő divat darabokat.

DEBRECEN.

887-30-8

PIAC-UTCZA 51. SZ., a magyar királyi postával szemben CÉGALAPÍTÁS 1845 IK ÉVBEN.